

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

студентка групи АМм -21 Мозгова О.В.

Сучасна вища школа за своїм річним фінансовим оборотом, за розмірами, за обсягом і вартістю основних засобів, за структурою нічим не відрізняється від великих підприємств виробництва чи сфери послуг. Університет, який не має системи управління, що відповідає найсучаснішим вимогам світового ринку, не може ефективно створювати нові знання і управляти ними. Згідно ДСТУ ISO9000: 2007 менеджмент якості - це координована діяльність з керівництва та управління організацією щодо якості.

Якість в широкому сенсі визначають як «відповідність вимогам, стандартам», «придатність для використання». Якість є такою категорією, яка ніколи не досягає свого ідеального рівня. Воно завжди може бути покращено, що стосується системи освіти та освітніх послуг.

Якість освітніх послуг - найважливіший фактор підвищення конкурентоспроможності вузу. Державна політика в галузі освіти повинна бути спрямована на підвищення ефективності діяльності підсистем освіти, усвідомлення освіти саме як сфери освітніх послуг і підвищення їх якості.

Якість освіти виходить на одне з перших місць в політиці держави, в потребах суспільства, у запитах конкретної особи, так як у багатьох країнах усвідомили, що якість освіти є одним з найважливіших пріоритетів національної політики виживання, функціонування і розвитку. Природно, що ключова роль при цьому відводиться вищій освіті. Без комплексного, системного підходу до вирішення питань планування, забезпечення якості та управління ним неможливо подальше вдосконалення діяльності окремих університетів і системи вищої освіти в цілому.

Якість освіти - це зміст і вдосконалення освіти.

Забезпечення якості - це фактори, умови і ресурси, за допомогою яких можна досягти мети за якістю. Це навчально-методична середа, матеріальна база, здібності персоналу, підготовленість і мотивація студентів, фінансове забезпечення, інформаційне обслуговування. Тобто це потенціал вузу, його можливості в галузі освітньої діяльності.

Якість підготовки випускників - це рівень підготовки з дисциплін та спеціальності, рівень освіченості і вихованості, творче мислення, компетенції. З точки зору освітньої діяльності - це результат використання потенціалу вищого навчального закладу.

Система вищої освіти формує найважливіше багатство держави - людський потенціал, отже, майбутнє в державі залежить від якості вищої освіти. Тому стратегічним національним пріоритетом України є підвищення якості вищої освіти та її вплив на розвиток економіки.

Впровадження системи менеджменту якості у вищих навчальних закладах поліпшить освітню діяльність, у тому числі:

- Конкретну орієнтацію у викладанні кожної дисципліни на кінцеві цілі підготовки спеціаліста, магістра;
- Міждисциплінарну інтеграцію процесу навчання;
- Повноцінне використання фундаментальних наук у викладанні загальноінженерних і спеціальних дисциплін;
- Перехід від інформативного навчання до проблемного з розвитком в ході навчальних занять творчих здібностей майбутніх фахівців;
- Злиття теоретичного навчання з практичним.

Однак, незважаючи на наявність конкретних переваг, існує ряд проблем, які стримують і ускладнюють розробку та впровадження системи менеджменту якості у вищих навчальних закладах. Вони полягають в наступному:

- відсутності чіткого розуміння того, яку продукцію випускає вуз;
- існування різних трактувань поняття «якість» і критеріїв його оцінки;
- визначенні споживачів «продукції» вузу і виявлення їх вимог;
- відповідальності керівництва;
- стратегічному плануванні;
- формулюванні керівництвом політики в області якості;
- розподілі обов'язків, повноважень і відповідальності керівників і персоналу;
- залучення всіх співробітників і викладачів в процес розробки системи.

Створення ефективно діючої системи управління вищим навчальним закладом, націленим на підвищення якості освіти, дозволить істотно змінити рівень підготовки випускників та забезпечити їх конкурентоспроможність на ринку праці.

*Науковий керівник: доц., к. е. н. **Валенкевич Л.П.***

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 173-174.